

انتظار از دولت باکو

سالار سیف الدینی

پژوهشگر مسائل قفقاز

ترکیه هفته گذشته در مجادله لفظی با یک خبرنگار فرانسوی در کنفرانس خبری خود ادا کرد.

یکی از دورکن اصلی سیاست خارجی سنتی ترکیه پذیرش وضع موجود مرزهای بین المللی و تأکید بر مرزهای ملی بود. باگذار ترکیه از پارادایم دولت ملی به امپراطوری گرایی این رکن سیاست خارجی در حال کمرنگ شدن است. ترکیه جدید

قلمروسازی ژئوپلیتیکی را در حوزه‌های نفوذ متعدد در دستور کار دارد که این شامل عراق، سوریه، قفقاز و لیبی شده است. در طی دو ماه گذشته آنکارا نشان داد که ظرفیت مهمی از امپراطوری گرایی اواخر دوره عثمانی را آزاد کرده است. اظهارات اردوغان در رژه پیروزی باکو (۲۰ آذرماه ۹۹) مانند شادی روح انوریاشا (از عاملین ژئوساید ارمنی) واردوی اسلامی قفقاز در ۱۹۱۸ ارجاجی به همان کدهای ژئوپلیتیکی بود. تا جایی که به ایران مربوط می شود خواندن چند بیت شعر درخصوص جدایی آرن و سوی ارس و تکرار ادبیات هجران بلشویک‌ها علیه شورمان در یک رژه نظامی یعنی در مقابل نظامیان یک پیام تنش‌زا است. انتخاب این شعر مهجور و قرائت آن مستقیماً پیامی علیه مرزهای ملی ایران زمین است. پیامی که از ناحیه یک کشور ثالث مخابره می شود. چنین رویکردی در عین حال که بی سابقه است درشان کشور ترکیه و جمهوری آذربایجان هم نیست. زیرا یادآوری تاریخی است که سرزمین آرن و شروان به امپراطوری ایران تعلق داشتند و در معاهدات ننگین ترکمنچای از پیکر ایران زمین جدا گشتند. این رفتار تحریک آمیز باافاصله واکنش هایی در ایران در پی داشت. واکنش ها ابتدا از ناحیه آذری ها آغاز شد و سپس به سطوح بالای حاکمیت کشیده شد. وزیر امور خارجه محمودجواد ظریف در نوشته‌ای کوتاه به همین دو نکته اشاره کرد. یعنی جدایی این سرزمین ها از ایران به زور و اجبار و زیر سؤال رفتن استقلال کشوری که اردوغان میهمان آن بود در اثر یادآوری این نکته تاریخی. حقیقت این است که یادآوری چنین عطف تاریخی بیش از آنکه توهین به ایران باشد استقلال میزبان را نشانه می رفت. یک روز قبل جیحون بایراموف وزیر خارجه جمهوری آذربایجان در ابرارن حمایت کاملی از تهران دریافت کرده بود اما یک روز بعد پیغام‌های سخنی طی رژه نظامی باکو به ایران رسانده شد.

به نظر می رسد در این بین باکو نیز باید موضع خود را شفاف کند. این تناقض برای ایران قابل تحمل نیست که از تمامیت ارضی یک کشور به صورت تمام و کمال دفاع کند (کافی است سخنرانی مقامات ایران در دو ماه گذشته تحلیل محتوا شود) اما آن کشور در یک رژه نظامی از طریق شعار نظامیان وبا شعر هبران، تمامیت ارضی ما را رسماً به چالش بکشد. هیچ کس نمی تواند به طور مستقیم ارتباطی بین عملیات بازپس گیری ناگورنو-قره‌باغ و نوستالژی رور ارس برقرار کند. اما اگر قرار باشد جوامع امروز در مورد نوستالژی‌های تاریخی صحبت کنند ایران تاریخ و فرهنگ طولانی‌تری در مورد قلمروهای اطراف خود دارد. انتظار جامعه سیاسی و تصمیم گیران ما از باکو این است که حاکمیت خود را قدر بدانند و دکتترین «یک دولت، یک پرچم» را که سرلوکه همه کشورهای معتبر جهان است در دستور سیاست خارجی خود قرار دهند.

حکم روح الله زم، مدیر کانال تلگرامی آمد نیوز اجرا شد

اعدام زم

گروه سیاسی/روح الله زم مدیر کانال تلگرامی «آمد نیوز» سحرگاه دیروز به دار آویخته شد.صبح شنبه دادسرای عمومی و انقلاب تهران در اطلاعیه‌ای اعلام کرد: «سحرچرام» ۲۲ آذرماه ۱۳۹۹ حکم اعدام «روح‌الله زم» مؤسس و گرداننده رسانه معاند آمدنیوز اجرا ووی به دار مجازات آویخته شد.»

نام روح‌الله زم از دی ماه ۹۶ بر سر زبان‌ها افتاد. زمانی که اعتراضات در شهرهای مختلف کشور بالا گرفت فعالیت کانال تلگرامی آمد نیوز هم بیشتر از قبل و به موضوعی بحث برانگیز تبدیل شد. این اتفاق در همان سال هم به بازداشت برخی به اتهام ارتباط با این کانال تلگرامی انجامید. فعالیت‌های کانال آمد نیوز تا آنجا پیش رفت که تلگرام آن را با شکایت ایران و به دلیل تبلیغ فعالیت‌های تروریستی

از دسترس خارج کرد. روح‌الله زم فرزند ۴۲ ساله محمدعلی زم از روحانیون سرشناس ایرانی، ۲۲ مهرماه پاسال در کشور عراق بازداشت شد. در همان روز سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در بیانیه‌ای از گرفتار شدن «روح‌الله زم» سر شبکه سایت معاند و ضدانقلاب آمدنیوز در یک عملیات اطلاعاتی هوشمندانه توسط سازمان اطلاعات سپاه و دستگیری وی خبر داد و پس از آن تحقیقات از متهم آغاز شد. با پایان گرفتن تحقیقات و ارسال پرونده به دادگاه انقلاب، جلسهٔ محاکمه روح‌الله زم به ریاست قاضی صلواتی آغاز شد. پس از برگزاری ۶ جلسه دادگاه محاکمه روح‌الله زم و پایان آن در ۲۰ خرداد ماه، قاضی صلواتی در تیرماه امسال حکم اعدام او را صادر و آن را قابل فرجام خواهی در دیوان عالی کشور دانست. پس از فرجام خواهی روح‌الله زم، دیوان عالی کشور همان حکم قاضی صلواتی را تأیید کرد. غلامحسین اسماعیلی سخنگوی قوه قضائیه سه شنبه هفته گذشته در جمع خبرنگاران حاضر شد و گفت که در حدود بیش از یک ماه قبل، دیوان عالی کشور به این پرونده رسیدگی کرده و حکم صادره از دادگاه انقلاب در این باره به تأیید دیوان رسیده است. پس از گذشت ۴ روز از خبر سخنگوی قوه قضائیه، پرونده روح‌الله زم صبح دیروز با به دار آویخته شدن او منتهومه شد.

- یکشنبه ۲۳ آذر ۱۳۹۹
- سال بیست و ششم
- شماره ۷۵۱۵

وزیر خارجه روسیه:

برجام نباید بازنگری شود

حجم مبادلات بازرگانی تهران و مسکو سال گذشته ۲۰ درصد افزایش یافت

گروه سیاسی / «سرگنی لاوروف» وزیر امور خارجه روسیه ضمن حمایت از موضع ایران در برجام گفت: «از مواضع کشورهایی که می خواهند علاوه بر موضوع هسته‌ای مسائل دیگر را وارد کنند، حمایت نمی کنیم. برجام نباید مورد بازنگری قرار گرفته و در آن مسائل دیگر مطرح شود.»
«لاوروف» در گفت‌وگوی ویدئویی با ایرنا و خبرنگاری صدا و سیما با اشاره به اینکه وضعیت کنونی برجام در نتیجه اقدامات امریکاست، گفت: «امریکا در واقع ایران را به‌خاطر اینکه واشنگتن خود از تعهدات سربراز زد مجازات کرده است. ما معتقدیم که موضع امریکا در برجام غیرسازنده است. منظورم افرادی در دستگاه سیاسی امریکا است که از نابودی برجام حمایت می‌کنند و معتقدند که باید از هرگونه توافق با ایران خودداری کرد. در امریکا نیروهایی وجود دارند که می‌خواهند برجام نابود شود. وی ادامه داد: باید از ظرفیت‌های برجام استفاده کرد و توازن تعهدات و منافع ایران در این توافق بین‌المللی باید رعایت شود. برجام یک دستاورد بزرگ است که به حل مسائل مربوط به عدم انتشار سلاح کشتار جمعی کمک کرد. لاوروف با اشاره به اینکه ایران به رغم تحریک امریکا به تعهدات برجاسی خود عمل کرده و پروتکل الحاقی را اجرا می‌کند، گفت: به رغم اقدامات تحریک‌آمیز امریکا، ایران به تعهدات خود در برجام عمل و پروتکل الحاقی و توافقنامه پادمان‌های آژانس بین‌المللی انرژی اتمی را اجرا می‌کند که از سوی جامعه جهانی قابل احترام و تحسین

درخواست اتریش برای بازگشت به اجرای برجام

همزمان با گفت‌وگوی لاوروف، «الکساندر شالبرگر»، وزیر خارجه اتریش هم در گفت‌وگو با ایرنا دیدگاه کشورش را نسبت به مناسبات دوجانبه با تهران و اهمیت برجام تشریح کرد و افزود: این توافق در وین مذاکره و توسط شورای امنیت سازمان ملل متحد تصویب شد. از این منظر ما به‌رغم اینکه عضو این توافق نیستیم اما دیدگاه مثبتی به آن داریم. وزیر امور خارجه اتریش تأکید کرد که این کشور به برجام متعهد می‌ماند و از تمام طرف‌ها هم می‌خواهد به اجرای کامل آن بازگردند. وی ادامه داد: برجام مؤید عالی‌ترین سطح نظام چندجانبه‌گرایی و گواهی است که در نتیجه حضور تمام طرف‌ها پشت یک میز و مذاکره با حسن نیت، چه دستاوردی حاصل می‌شود. وزیر امور خارجه اتریش درباره آینده برجام در دوره ریاست جمهوری جو بایدن هم اظهار داشت: پیش‌بینی کردن دشوار است. اما نشانه‌هایی وجود دارد که به نظر می‌رسد تمام طرف‌ها مایل هستند تا دوباره در یک فرآیند تعامل کنند. شالبرگر ادامه داد: این تحولات دلگرم‌کننده است و اتریش به‌طور قطع سهم خود را برای تسهیل هرگونه مذاکرات بین طرف‌ها در صورتی که مایل باشند، ایفا خواهد کرد. وی افزود: ما به ۱۶۰ سال روابط باثبات و دوستانه دیپلماتیک [با ایران] افتخار می‌کنیم و به طور قطع مایلیم تا این رویه را ادامه دهیم.

بیانیه مشترک نمایندگان ولی فقیه در استان‌های شمال غرب کشور:

مسلمانان منطقه هوشیار باشند و ابزار توطئه‌های اختلاف افکن قرار نگیرند

تبریز

در زمینه‌ها و حوزه‌های گوناگون در جریان است. اظهار داشت: به نظر می‌رسد جریان‌ی‌م‌رموز با نیات پلید و تفرقه‌افکننده در حزب حاکم ترکیه، به‌دنبال تنش‌زایی و بحران آفرینی در روابط دو کشور است. در همین حال استاندار آذربایجان شرقی با محکوم کردن اظهارات مداخله‌جویانه رئیس‌جمهوری ترکیه، گفت: ایران، کشوری باتاریخ پرافتخار و باشکوه است که وحدت و یکپارچگی در میان اقوام آن موج می‌زند. محمدرضا پورمحمدی روز شنبه در گفت‌وگو با ایسنا افزود: ما مسلمان ایرانی آذربایجانی هستیم و از فرهنگ ملی و قومی خود پاسداری و برپاری رفاه و پیشرفت منطقه خودمان تلاش کرده و اظهارات مداخله‌جویانه رئیس‌جمهوری ترکیه را ابشدت محکوم می‌کنیم.

■ **جلسه کمیسیون امنیت ملی برای بررسی سخنان اردوغان**

در میان مجلسی‌ها نیز اظهارات اردوغان واکنش‌هایی در پی داشت. دیروز یک عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس از جلسه این کمیسیون برای رسیدگی به اظهارات مداخله‌جویانه رئیس‌جمهوری ترکیه درباره ایران خبر داد. فلاح‌حسین مالکی در مطلبی در صفحه توییتر خود نوشت: «اردوغان باید بداند که رؤیای امپراطوری عثمانی او پس از اقدامات داعش و کودتای ۲۰۱۶ در این کشور، از بین رفته است. به جای آنکه برای همسایه مقتدر کدورت ایجاد کند، در کنار ما برای زمینگیر کردن دشمنان مشترک تلاش کند. در اولین جلسه کمیسیون امنیت ملی به این موضوع رسیدگی می‌کنیم.» همچنین مسعود پشکشان، نماینده تبریز هم در جمع خبرنگاران با انتقاد از صحبت‌های اخیر رجب طیب اردوغان، این تجمع، بیانیه‌ای در محکومیت اظهارات اخیر رئیس‌جمهور ترکیه، قرائت شد.

http://irannewspaper.ir
editorial@irannewspaper.ir

ایران

ممکن را برای از بین بردن تأثیرات منفی تحریم‌ها به‌کار می‌گیریم. بین ایران و روسیه روبل روسیه به عنوان ارز اصلی برای پرداخت‌ها محسوب می‌شود. وزیر خارجه روسیه در ادامه تصریح کرد: ایران و روسیه دو بازیگر قدرتمند جهانی هستند و این دو قدرت می‌توانند نقش خود را در نظام جهانی ایفا کنند و اصول منشور سازمان ملل که بر تساوی حقوق ملت‌ها و عدالت تأکید دارد می‌تواند بیش از هم‌اکنون تحقق یابد.

■ **ترور فخری‌زاده را ادسیسه می‌دانیم**
وزیر خارجه روسیه در ادامه سخنان با بیان اینکه روسیه در مبارزه با تروریسم بین‌المللی مشارکت دارد، گفت: متأسفانه تلاش برای سیاسی کردن و حتی بدتر از آن، استفاده از تروریسم برای دستیابی به اهداف ژئوپلیتیک توسط برخی کشورها ادامه دارد و ما امروزه می‌بینیم که چنین اقداماتی، از جمله در سوریه، افغانستان و مناطق دیگر در جریان است. به همین دلیل ما همچنان مینا را بر این قرار می‌دهیم که برای مبارزه واقعی با تروریسم بین‌المللی، همه کشورها باید متحد شوند، صرف‌نظر از اینکه چه نوع روابط سیاسی و دیپلماتیکی بین آنها برقرار است.

لاوروف افزود: در تراژدی ترور محسن فخری‌زاده، این حادثه تروریستی را محکوم کردیم. این ترور را یک دسیسه می‌دانیم که برای بی‌ثبات کردن اوضاع منطقه انجام گرفت که بدون آن هم مسائل زیاد دارد که از سال‌ها پیش بر اثر مداخله‌جویی برخی کشورها بروز کرده است.

گروه سیاسی/ دو روز پس از سخنان حاشیه‌ساز رئیس‌جمهوری ترکیه در رژه روز پنجشنبه باکو، واکنش‌ها به این اظهارنظرها در ایران همچنان ادامه یافت. خواندن شعری تحریک‌آمیز توسط رجب طیب اردوغان در این مراسم از روز پنجشنبه باعث واکنش‌های گسترده در ایران شد. صبح جمعه با موضعگیری وزیر امور خارجه این واکنش‌ها شکل جدی‌تری به خود گرفت. دیروز نیز تعداد زیادی از نمایندگان مجلس و مقامات دولتی در این باره به موضعگیری پرداختند. در این میان امابیانیه ۴ نماینده ولی فقیه در استان‌های شمال غرب کشور بازناب وسیعی در رسانه‌ها پیدا کرد.

■ **بیانیه نمایندگان ولی فقیه در استان**
نمایندگان ولی فقیه در استان‌های آذربایجان شرقی، اردبیل، زنجان و آذربایجان غربی در پاسخ به اظهارات اخیر رئیس‌جمهوری ترکیه در باکو، بیانیه‌ای مشترک صادر کردند. در این بیانیه ضمن تأکید بر وحدت جوامع مسلمان، بر هم خوردن این وحدت

«استراتژی ثابت استیکار و صهیونیسم» معرفی شده است. به گزارش ایسنا، نمایندگان ولی فقیه در استان‌های شمال غرب کشور در ادامه ضمن ابراز تأسف از سخنان رئیس‌جمهوری ترکیه در رژه روز پنجشنبه باکو تأکید کرده‌اند: «دویست سال است که ایرانیان ساکن در ۱۷ ولایت قفقاز که توسط دولت شوروی از وطن مادری، بایا توبراقلی و وطن تاریخی جدا شده‌اند اشعار حسرت می‌سرایند و با اشعار حسرت زندگی می‌کنند. چقدر شایسته است، محققین تاریخ کشور عزیزمان ایران، اشعار حسرت را جمع آوری و برای رئیس‌جمهوری ترکیه ارسال نمایند.» در این بیانیه اشعار حسرت ایرانیان جدا شده از میهن در عهدنامه‌های گلستان و ترکمنچای و اشعار حسرت ۲۵ میلیون علوی آناتولی در فراق شاه اسماعیل خانی، از جانسوزترین اشعار حسرت در تاریخ معرفی شده‌اند. در پایان این بیانیه آمده است: «همه باید بدانند که حسن همجواری و همکاری با همسایگان و بلکه با تمام ملت‌های مسلمان از اصول خطرانقلاب اسلامی است و این موضوع همیشه مورد تأکید

همچنین جمال عرف، معاون سیاسی وزیر کشور نیز ضمن «ناصواب» خواندن اظهارات اردوغان و با تأکید بر اینکه تمامیت ارضی و یکپارچگی سرزمینی جمهوری اسلامی ایران تحت هیچ شرایطی خدشه‌پذیری نیست، گفت: اگر انسجام و همبستگی ملی خود را حفظ و یکپارچگی سرزمینی کشور مجال بروز نمی‌یابد، به گزارش ایرنا رئیس کمیسیون اقوام شورای امنیت کشور همچنین با تأکید بر ضرورت هوشیاری و دقت نظر در خصوص توطئه‌هایی که علیه کشور